



Budapest

Irta Buday Barna

Pest, Buda és Óbuda egyesítésének ötvenedik évfordulóját ünnepli a főváros s vele együtt az egész ország, mert hiszen Budapest a nemzeté, benne bírja társadalmi, politikai, művészi és tudományos életének legfőbb értékeit és fejlődésének koronáját.

Gyors és gyönyörű fejlődésnek indult Budapest az egyesítés után s néhány évtized alatt felküzdötte magát a legszebb világvárosok közé. Meg kell hajolnunk azoknak a vezető férfiakkak az emléke előtt, a kiknek munkásságához a főváros lendületes emelkedése fűződik, anélkül azonban, hogy Budapest fejlesztésének érdemeit egyedül és kizáróan javukra tudnánk be. Annál kevésbé irhatjuk a haladás eredményeit a keresztény irányzat által most kiszorított demokraták érdemlapjára.

A főváros fejlesztésében az egész ország részt vett, a haladás útjának kikövezéséhez a nemzeti társadalom minden rétege hozzájárult s a legnagyobb áldozatokat talán éppen azok hozták, akiket most meg sem említenek a haladás tényezői között. A jó vidék, a lekicsinyelt magyar falu hordotta a téglát Budapest kiépítéséhez. Mi, szegény falusiak hordoztuk ide értékeinket, mi szállítottuk a kenyeret és a húst, mi voltunk a boltok vásárlói, az ipar foggyasztói, a színházak látogatói, az

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Buday Barna*

Cím: *Budapest*

Forrás: *Új Barázdá*

Bp

(Hely)

1923. 11. 18.

(Idő)

(Köt. v. füz.) ((

Osztályozás

Tárgy

9.439

Hely

Idő

"1873/1923"

Személy

irodalmi termékek felvevői; mi hoztuk ide gyermekeinket művelődés végett, akik megtöltötték az iskolák termeit és ezreknek adtak megélhetési forrást, azután pedig legtanultabb, legeszesebb embereinket megint csak a főváros csábitotta el tőlünk s míg minden szellemi érték ide gyülekezett, addig a mi falusi életünk parlagon maradt; a falu adta a cselédet, a rendőrt, a hivataloszolgot, a dajkát, mint szolgáló személyzetet a város nagy uraságának, a falu adta a tejet, a friss vért, a nehéz szerzeményü tallérokát, a mecénásokat, a lelkesülő embertömeget, a forgalmat s mindazt, amiből kiépült a díszes és hatalmas világváros.

Dédelgetett kedvence volt az országnak ez a főváros. A központosító politika egyre csak azon dolgozott, hogy itt halmozódjék fel minden érték, minden előny s míg itt aszfaltos és fényesen kivilágított utcák keletkeztek, nagy palotásorokkal, amelyek között a villamosság szárnyain repültek az emberek az egészségügyi és közbiztonsági védelem tökéletes őrizete alatt, addig mi falusiak szalmafedeles házacskákban

laktunk, uttalan utakon közlekedtünk, mértföldeket baktattunk, míg bajainkra és szükségleteinkre megtaláltuk a segítséget és jártunk mezit-láb.

Ez volt a feltétele és az ára annak, hogy Budapest oly gyorsan nagygyá legyen. Mindnyájan adóztunk, áldoztunk s gyakran méltatlanul még is rövidültünk a világvárosi álmok teljesítése kedvéért. Erről megfeledkezni annyi volna, mintha a sas szárnyain felemelkedett ökörszem magának követelné a magas repülés pályadíját.

De azok, akik a fejlődés érdemét egyedül maguknak akarják lefoglalni, csodálatosképpen nem kérik a felelősségnek őket illető részét a főváros süllyedéséért. Pedig a ma-

gasztalt demokrata uralom alatt indult meg az a züllési folyamat, a mely később erkölcsi bukásba vitte ezt a gerincében megpuhult fővárost. Régi bajokat kapott örökségként a mai rendszer és semmi sem érhetőbb, mint az, hogy az erkölcsi és a gazdasági válságok mély pontjából nem emelhetette vissza Budapest oda, ahová ez boldogidők nyugodt fejlődése során jutott.

De ne kapjunk össze most az érdem és a felelősség megillető részeit. Inkább fogjunk össze arra, hogy Budapest az ország koronájává váljék s közigazgatásában, gazdasági és erkölcsi életében, művészetében, irodalmában, izlésében és lelkében méltó képviselője legyen az ezeréves magyar államnak.